

Forssan kaupunki	ESITYSLISTA	9/2025	1
------------------	-------------	--------	---

Hyvinvointi- ja työllisyyslautakunta

Aika 30.10.2025 klo 18:30 -

Paikka Hyvinvointitalo, Haudankorvankatu 2

Käsiteltävät asiat

50	Kokouksen järjestäytyminen	3
51	Hyvinvointi- ja kehityspäällikön esittelemät ajankohtaiset asiat	4
52	Osavuosisikatsaus 1.1.-30.9.2025	5
53	Forssan kaupungin työllistämistä ja työllistymistä edistävät tuotteet	6
55	Valtuustoaloite kaupungin liittymiseksi ikäystävällisten kuntien verkostoon	9
56	Ilmoitusasiat HYTY	14

Osallistujat

Läsnä	Kainulainen Jennica	puheenjohtaja
	Järvinen Satu	varapuheenjohtaja
	Alahäme Marjo	jäsen
	Eid Hussien	jäsen
	Güzel Arkan	jäsen
	Halonen Kristiina	jäsen
	Luntamo Timo	jäsen
	Moisio Sami	jäsen
	Salonen Nicholas	jäsen
	Sarin Mika	jäsen
	Vähä-Pietilä Sanna	jäsen
Muut	Ilvonen Sirkka-Liisa	kh:n edustaja
	Pynnönen Jarmo	sivistysjohtaja
	Kemppainen Tiina	hyvinvointi- ja kehityspäällikkö
	Leskinen Jaakko	pöytäkirjanpitäjä
	Lintonen Emmi	kh:n puheenjohtaja
	Kesäniemi Jari	kaupunginjohtaja

Forssan kaupunki	ESITYSLISTA	9/2025	3
------------------	-------------	--------	---

Hyvinvointi- ja työllisyyslautakunta		30.10.2025
--------------------------------------	--	------------

50

Kokouksen järjestäytyminen

HYTY 30.10.2025

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokous on kutsuttu koolle hallintosäännön ja toimielimen päätöksen mukaisesti.

Toimielin on päätösvaltainen kun enemmän kuin puolet jäsenistä on paikalla.

Jäsenen ollessa esteellinen tai estynyt hän voi kutsua varajäsenenä kokoukseen.

Pöytäkirjantarkastajat

Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla valittua jäsentä, jollei toimielin ole päättänyt sen tarkastamisesta muulla tavalla.

Pöytäkirjan tarkastusvuorossa ovat jäsenet Mika Sarin ja Sanna Vähä-Pietilä.

Tämä pöytäkirja tarkastetaan 3.11.2025.

Asioiden käsittelyjärjestys

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimielin toisin päättä.

Päätösehdotus

Hyvinvointi- ja työllisyyslautakunta toteaa kokouksen laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi, valitsee pöytäkirjantarkastajiksi Mika Sarinin ja Sanna Vähä-Pietilän sekä käsittelee asiat esityslistan mukaisessa järjestyksessä.

Päätös

Forssan kaupunki	ESITYSLISTA	9/2025	4
------------------	-------------	--------	---

Hyvinvointi- ja työllisyyslautakunta		30.10.2025
---	--	------------

51

Hyvinvointi- ja kehityspäällikön esittelemät ajankohtaiset asiat

HYTY 30.10.2025

Valmistelija

Hyvinvointi- ja kehityspäällikkö Tiina Kemppainen,
p. 050 564 0008, tiina.kemppainen@forssa.fi

Hyvinvointi- ja kehityspäällikkö esittelee hyvinvointi- ja
työllisyyslautakunnalle ajankohtaisia asioita.

Hyvinvoinnin edistäminen

- Hyvinvointitalon käyttöönoton tilanteesta
- Joulupostia ikäihmisille -kampanja
- Kansallinen dialogi 25.11.

Työllisyyden edistäminen

- Yhteistyöstä työllisyyden edistämässä

Kotoutumisen edistäminen

- Kotoutumisohjelman laadinnan tilanteesta
- Kotouttamo-kuntien sopimuksen tarkistamisesta
- Tulkki- ja käännöspalvelujen hankinta.

Esittelijä

Hyvinvointi- ja kehityspäällikkö

Päätösehdotus

Hyvinvointi- ja työllisyyslautakunta merkitsee tietoonsa saatetuksi
hyvinvointi- ja kehityspäällikön esittelemät ajankohtaiset asiat ja
päättää mahdollisista toimenpiteistä, joihin asiat antavat aihetta.

Päätös

Forssan kaupunki	ESITYSLISTA	9/2025	5
------------------	-------------	--------	---

Hyvinvointi- ja työllisyyslautakunta		30.10.2025
--------------------------------------	--	------------

52

Osavuositarkastus 1.1.-30.9.2025

HYTY 30.10.2025

33/02.02.01/2025

Valmistelija

Hyvinvointi- ja kehityspäällikkö Tiina Kemppainen,
p. 050 564 0008, tiina.kemppainen@forssa.fi

Talousohjeiden mukaan talousarvion ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan valtuustolle, kaupunginhallitukselle ja lautakunnille kaupunginhallituksen päättämien menettelytavoittein.

Kaupunginhallituksen ohjeistuksen mukaisesti osavuositarkastuksissa on siirrytty neljännesvuosiraportointiin. Tämä liittyy uuteen kuntien raportointivelvoitteeseen, joka on tullut kuntatietouudistuksen myötä voimaan vuoden 2021 alusta lukien.

Osavuositarkastus laaditaan siten, että osavuositarkastus sisältää taloudellisten tavoitteiden ja määrärahojen seurannan sekä oleelliset poikkeamat toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta sekä ennusteet.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista tulee seurata ja niitä tulee käsitellä myös työyksiköissä esim. työpaikkakokouksissa. Samassa yhteydessä on tärkeää pohtia ja arvioida ja ennustaa myös loppuvuoden toteutumista, jotta mahdolliset toiminnalliset muutokset ehditään tehdä ajoissa.

Esittelijä

Hyvinvointi- ja kehityspäällikkö Kemppainen Tiina

Päätösehdotus

Hyvinvointi- ja työllisyyslautakunta merkitsee tiedoksi liitteenä olevan talousarvion toteutumisvertailun 1.1.-30.9.2025.

Päätös

Liitteet

- Tuloslaskelma 30.9.2025

Forssan kaupunki	ESITYSLISTA	9/2025	6
------------------	-------------	--------	---

Hyvinvointi- ja työllisyyslautakunta		30.10.2025
---	--	------------

53

Forssan kaupungin työllistämistä ja työllistymistä edistävät tuotteet

390/00.01.02/2025

HYTY 30.10.2025

Valmistelija

Hyvinvointi- ja kehityspäällikkö Tiina Kemppainen,
puh. 050 564 0008, tiina.kemppainen@forssa.fi

Kuluvan vuoden alussa toteutuneella työvoimapolitiisella uudistuksella ja työvoimapalveluiden siirtymisellä kuntien vastuulle oli tavoitteena palvelurakenne, joka edistäisi parhaalla mahdollisella tavalla työttömien työnhakijoiden nopeaa työllistymistä. Historiallisen mittavalla uudistuksella tavoiteltiin myös työvoimapalveluiden saatavuuden, tuottavuuden ja vaikuttavuuden lisäämistä sekä monipuolistumista. Uudistuksen yhteydessä toteutuneet laajat lainsäädäntömuutokset vaikuttivat kuntien valtionosuuksiin, työttömien työllisyysetuuksien kohdentumiseen, ko. etuuksien kuntaosuuksiin, mutta synnyttivät myös tarpeen työllisyyden tuotteiden uudelleen tarkasteluun sekä työllisyysalueilla että kunnissa.

TE-palvelujen siirto kunnille toi palvelut aiempaa lähemmäksi työnhakijoita ja työnantajia. Paikallisen tarkastelun lisääntyessä on kasvanut tarve kaikkien työllisyyden edistämisen toimijoiden aiempaa tiiviimpään ja monimuotoisempaan yhteistyöhön. Vaikuttavan työllisyys-, elinvoima-, koulutus- ja kotoutumispalveluiden kokonaisuuden aikaansaamiseksi työllisyysalueella eri toimijatahojen on ymmärrettävä niin roolinsa palvelukokonaisuudessa, kuin myös omien palveluprosessiensa kiinnittyminen muiden toimijoiden prosesseihin. Työllistämisen verkostoarkkitehtuurin kontekstissa jokainen taho tuo lisäarvoa ja on osaamiseltaan merkityksellinen. Eri organisaatioiden tavoitteiltaan samaan suuntaan etenevä toiminta ja päätöksenteko mahdollistavat optimaalisen kapasiteetin työllisyyden edistämisessä.

Forssan kaupunki	ESITYSLISTA	9/2025	7
Hyvinvointi- ja työllisyyslautakunta	30.10.2025		

Forssan tulokulmasta em. verkostoarkkitehtuurin konteksti, elementtejä toimijoiden ominaislaaduista sekä monitoimijaisuudesta aiheutuvat merkittävimmät huomioitavat ja ratkaistavat kysymykset on kuvattu alla.

Kontekstin tuloksellisuus syntyy ennen kaikkea sen muodostamien organisaatioiden ja toimijatahojen kyvykkyydestä tuottaa monialaista osaamista työllisyyden edistämiseen. Kunkin tahon vastuu toimia roolinsa mukaisesti noiden kyvykkyyksien organisoimiseksi toisiaan täydentäviksi toiminta- ja palveluprosesseiksi on yhteistyön perusta.

Työllisyyden positiivisia vaikutuksia saadakseen kontekstin on kyettävä myös olemassa olevaan lainsäädäntöön soveltuvien ja taloudellisesti vaikuttavien työllisyyttä parantavien palvelujen ja tuotteiden kehittämiseen ja käyttöönottoon. Työvoimaviranomaisen roolissa Forssan kaupunkiakin edustava TyöHäme on kontekstin keskeisin toimija työllisyysalueella käytävissä olevan palvelutuotannon osalta, mutta vaikuttavuuden lisäämiseksi on tarkoituksenmukaista myös kunnissa resursoida omien kuntiensä erityispiirteet huomioiviin työllisyyden tuotteisiin. Hyvinvointi ja kehitys - palvelualueella yhtenä valtuustoon nähden sitovana tavoitteena onkin kuluvan vuoden talousarviossa tilanne, jossa kaupungin työllistymistä tukevat palvelut edistävät työllistämisen tavoiteltavia vaikutuksia optimaalisesti. Tavoitteen saavuttamiseksi määritelty toimenpide on selvittää kaupungin työllistymistä edistävien palvelujen sisällöt ja rooli työllisyyden edistämisen monialaisessa kokonaisuudessa.

Forssan kaupunki	ESITYSLISTA	9/2025	8
------------------	-------------	--------	---

Hyvinvointi- ja työllisyyslautakunta		30.10.2025
---	--	------------

Tavoitteen mukaisesti Hyvinvointi ja kehitys -palvelualueella on valmisteltu forssalaisille työnhakijoille ja Forssan alueella toimiville työnantajille kohdennettavia työllisyyden palveluja ja tuotteita. Lähtökohtana ko. tuotteiden kehittämiseksi on ollut Forssan kaupungin työttömyyden rakenteen ja forssalaisten työnhakijoiden profiilien tarkastelu. Lisäksi on luonnollisesti huomioitu kaikkiin TyöHämeen alueen seitsemään kuntaan kohdentuvat samaa tavoitetta edistävät tuotteet.

Kokouksessa esitellään edellä kuvattujen Forssan omien, vuonna 2026 käyttöön otettavien työllisyyden tuotteiden valmistelutilanne. Käytävän lähetekeskustelun jälkeen ko. valmistelu jatkuu ja tuotteet tuodaan hyväksyttäväksi lautakuntaan marraskuun kokouksessa.

Esittelijä

Hyvinvointi- ja kehityspäällikkö Kemppainen Tiina

Päätösehdotus

Hyvinvointi- ja työllisyyslautakunta merkitsee tietoonsa saatetuksi kokouksessa esiteltävän Forssan omien työllisyyttä tukevien tuotteiden valmistelutilanteen ja päättää, että valmistelua jatketaan käydyn lähetekeskustelun pohjalta ja tuotteista päättäminen tuodaan asiana lautakunnan marraskuun kokoukseen.

Päätös

Forssan kaupunki	ESITYSLISTA	9/2025	9
------------------	-------------	--------	---

Kaupunginvaltuusto	§ 24	27.01.2025
Kaupunginhallitus	§ 56	03.02.2025
Hyvinvointi- ja työllisyyslautakunta		30.10.2025

55

Valtuustoaloite kaupungin liittymiseksi ikäystävällisten kuntien verkostoon

51/00.04.00/2025

KV 27.01.2025 § 24

Valtuutettu Sirkka-Liisa Ilvonen luki allekirjoittamansa kaupungin liittymistä ikäystävällisten kuntien verkostoon koskeneen seuraavan valtuustoaloitteen:

” Aloite Forssan kaupungin liittymiseksi ikäystävällisten kuntien verkostoon

Kunta voi osoittaa sitoutumista ikäystävällisyyteen liittymällä Maailman Terveysjärjestö WHO:n ikäystävällisten kuntien verkostoon (Age Friendly Cities and Communities). Suomen kunnista verkostossa ovat jo mm. Tampere, Nokia ja Turku. Päätös liittymisestä on tehty useassa muussakin kunnassa.

Verkostoon liittyminen ei synnytä kunnalle suoria velvoitteita. Kunta määrittelee itse, kuinka se toteuttaa ikäystävällisyyttä. WHO:n verkosto voi kuitenkin arvioida kuntia tiettyjen kriteereiden pohjalta. Maailmanlaajuisen verkoston jäsenet voivat vaihtaa kokemuksia asiantuntijoiden kanssa ja jakaa hyväksi koettuja käytänteitä. Tampereella ikäystävällisyys näkyy esimerkiksi säännöllisinä terveystarkastuksina, iäkkäiden äänestys- ja osallistumisaktiivisuutena, kahtena kunnallisena vanhusasiamiehenä sekä erilaisina ikääntyneiden neuvonta- ja palvelupisteinä.

Kuntien rooli hyvinvoinnin ja terveyden edistäjänä korostuu jatkossa. Siksi Forssankin tulee olla ikäystävällinen kunta ja edistää ikääntyneiden hyvinvointia sekä huomioida ikääntyneen väestön tarpeet päätöksenteossa osallistamalla kuntalaisia aktiivisesti. Ikääntyneiden hyvinvointia ja terveyttä edistävillä toimenpiteillä on myönteinen vaikutus myös kunnan ja hyvinvointialueiden talouteen. Oikeilla toimenpiteillä voidaan siirtää yhä useamman ikääntyneen kasvavaa sote-palveluiden tarvetta myöhäisemmäksi.

Ikäystävällisyyden keskeisiä elementtejä ovat:

1) Päätöksenteon on oltava ikäystävällistä. Asukaslähtöinen demokratia edellyttää ikäihmisten kuulemista ja vaikutusmahdollisuuksia. Vanhusneuvostoilla on oltava todellista vaikutusvaltaa,

Forssan kaupunki	ESITYSLISTA	9/2025	10
------------------	-------------	--------	----

Kaupunginvaltuusto	§ 24	27.01.2025
Kaupunginhallitus	§ 56	03.02.2025
Hyvinvointi- ja työllisyyslautakunta		30.10.2025

erityisesti jo asioiden valmisteluvaiheessa. Vaikuttamismahdollisuuksia voitaisiin vahvistaa myöntämällä vanhusneuvoston edustajalle puhe- ja läsnäolo-oikeus valtuuston kokouksiin ja ikääntyneiden kannalta keskeisten lautakuntien kokouksiin. Digitalisointi ei saa johtaa ikäihmisten mielipiteiden sivuuttamiseen. Nettisivujen suunnittelun lähtökohtana on oltava käyttäjien tarpeet ja saavutettavuus. Tietoa kuntien palveluista on oltava saatavilla myös painettuna. Vaadimme, että kunta postittaa säännöllisesti jokaiselle 70-vuotta täyttäneelle kuntalaiselle tiedotteen kunnan keskeisistä palveluista. Kunnan digitaalisten palveluiden rinnalla on oltava mahdollisuus kasvokkain tapahtuvaan palveluun ja myös puhelinpalveluun. Kansalaistoiminnan tuki ja hyvät toimitilat tukevat ikääntyneiden osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja vapaaehtoistyötä ja myös vähentävät mielenterveysongelmia.

2) Elinympäristön kehittämisessä, kuten kaavoituksessa ja rakentamisessa, on otettava huomioon ikäihmiset. Asumisen, liikenteen ja elinympäristön pitää olla esteetöntä, turvallista ja viihtyisää. Yhteisölliset asumisratkaisut, monipuoliset ja saavutettavat lähipalvelut ja oikeus lähiluontoon edistävät tutkitusti henkistä hyvinvointia. Kunnan on varmistettava, että ikääntyneille asukkaille on riittävästi sopivia esteettömiä asuntoja. Yksikään liikuntarajoitteinen ikääntynyt ei saa jäädä kotinsa vangiksi. Yhteisöllisessä asumisessa tulee luoda toimivia käytäntöjä, joilla asumisen ja palvelutarpeen ratkaisut yhdistetään kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyönä hyödyntämällä tarvittaessa kolmannen sektorin ja yritysten osaamista.

3) Julkisia palveluita on kehitettävä ikäihmisten tarpeet huomioon ottaen. Sosiaali- ja terveystieteiden lisäksi pitää kunnan vastuulla olevien liikunta-, kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluiden olla ikäystävällisiä. Kunnan liikuntatilojen hinnoittelu on toteutettava matalan kynnyksen periaatteella. Kunnan on oltava aktiivisesti ja oma-aloitteisesti yhteydessä ikääntyneisiin ja kartoitettava palveluiden tarpeet. Palveluiden kehittämisessä on myös otettava huomioon ikääntyneen väestön moninaisuus.

Esitys

Edellä olevan perusteella esitämme, että Forssan kaupunki liittyy ikäystävällisten kuntien verkostoon sekä toiminnassaan edistää iäkkäiden hyvää elämää ja toteuttaa ikäystävällisyyttä.”

Valtuutettu Sirkka-Liisa Ilvosen lisäksi valtuustoaloitteessa olivat mukana valtuutetut Suvi Aaltonen, Kristiina Halonen, Katariina Pohjalainen ja Tapio Virtanen.

Päätös

Valtuusto lähetti aloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Forssan kaupunki	ESITYSLISTA	9/2025	11
Kaupunginvaltuusto	§ 24	27.01.2025	
Kaupunginhallitus	§ 56	03.02.2025	
Hyvinvointi- ja työllisyyslautakunta		30.10.2025	

KH 03.02.2025 § 56

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Kesäniemi Jari, p. 03 4141 5260
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää lähettää aloitteen sivistystoimelle valmisteltavaksi.
Päätös	Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.

HYTY 30.10.2025

Valmistelija	Hyvinvointi- ja kehityspäällikkö Tiina Kemppainen, 050 5640 008, tiina.kemppainen@forssa.fi ja sivistysjohtaja Jarmo Pynnönen, 050 5965155, jarmo.pynnonen@forssa.fi Valtuutettu Sirkkaliisa Ilvonen ja muut aloitteen allekirjoittajat esittävät 27.01.2025 päivätyssä valtuustoaloitteessaan, että Forssan kaupunki liittyy ikäystävällisten kuntien verkostoon sekä toiminnassaan edistää iäkkäiden hyvää elämää ja toteuttaa ikäystävällisyyttä. Valtuustoaloite on nähtävänä <u>liitteessä</u>. Forssan kaupungin strategian yksi strateginen teema-alue on ihmisystävällinen järkivihreys ja siitä johdettuna strategisena tavoitteena: "Hyvinvoivan kuntalaisen Forssa" Kuntastrategian Ihmisystävällisen järkivihreyden toiminnallistamista linjaavat hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistyön (vrt. HyTeTu-työ) toimesta laadituista asiakirjoista: 1. "Sinä olet tärkeä – Forssan Hyvinvointisuunnitelma 2022–2025" 2. "Meidän Forssa – Forssan osallisuus, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo-ohjelma 2024-2026"
--------------	---

Lisäksi ikäystävällisyyteen liittyviä merkittäviä kirjauksia ja palvelulupauksia:

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen todentuu ennen kaikkea kunnan palveluissa, kuten kasvatus- ja koulutuspalvelut, liikunta- ja kulttuuripalvelut, vapaan sivistystyön

Forssan kaupunki	ESITYSLISTA	9/2025	12
------------------	-------------	--------	----

Kaupunginvaltuusto	§ 24	27.01.2025
Kaupunginhallitus	§ 56	03.02.2025
Hyvinvointi- ja työllisyyslautakunta		30.10.2025

palvelut, kaavoitus, liikenneväylien ja puistoalueiden kunnossapitopalvelut. Edellä mainittujen palveluiden tukemiseksi kuntalaisten kokonaishyvinvoinnin ylläpitämisessä ja edistämiseksi on suunnitelmakaudella määritelty kaikkea kaupungin toimintaa koskien kolme palvelulupasta, jotka ovat:

1. Lupaus turvallisuuden sekä ehkäisevän mielenterveystyön ja päihdetyön edistämisestä
2. Lupaus ikäihmisten sekä lasten ja nuorten erityisestä huomioimisesta hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi
3. Lupaus väestön toimintakyvyn ylläpitämisestä ja edistämisestä sekä esteettömän toimintaympäristön mahdollistamisesta

Lupaukset on määritelty kuntastrategian, forssalaisten hyvinvoinnin tilan arvioinnin ja eri linjausasiakirjojen perusteella sekä aiemmin asetettujen tavoitteiden ja niiden toteuttamisen jatkumona. Palvelualueet ja yksiköt tukevat palvelulupausten toteutumista toiminta-ajatuksiensa suuntaisesti ja valitsemillaan, kullekin palvelulle ominaisilla toimintamuodoilla, menetelmillä ja intensiteetillä.

Edelleen voimassa olevassa hyvinvointisuunnitelmassa Forssassa hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen taustalla vaikuttaviksi periaatteiksi on päätetty:

- yhdenvertaisuuden edistäminen
- osallisuuden mahdollistaminen
- monitoimijaisuuden kunnioittaminen

Näitä periaatteita painotetaan myös aiemmin mainitussa ”Meidän Forssa – Forssan osallisuus, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo-ohjelma 2024-2026” -asiakirjassa. Myös ko. ohjelma-asiakirja rakentuu palvelulupauksista, joissa on keskiössä asukkaiden moninaisuuden ja yhdenvertaisuuden huomiointi sekä kuulemisen, osallisuuden, vaikuttamisen ja aktiivisen elämäntavan mahdollistaminen.

Edellä esitettyyn perustuen voidaan todeta, että valtuustoaloitteen ikäystävällisen kunnan periaatteiden mukaisesti painotuksiin on kaupungin toiminnassa jo pääosin vastattu. Ikäntyneiden erityisasema palveluja toteuttaessa on linjausasiakirjoissa huomioitu, mutta toisaalta ikäystävällisyyden on käsitteenä katsottu Forssassa merkitsevän kaikkien ikäväestöryhmien kokonaishyvinvoinnin huomioimista.

Forssan kaupunki	ESITYSLISTA	9/2025	13
------------------	-------------	--------	----

Kaupunginvaltuusto	§ 24	27.01.2025
Kaupunginhallitus	§ 56	03.02.2025
Hyvinvointi- ja työllisyyslautakunta		30.10.2025

Ikäystävällisen toimintakulttuurin toteuttaminen vaatii laaja-alaista tarkastelua sekä sisällöllisesti että rakenteellisesti. HyTeTu-työn kokonaisuuden kannalta valtuustoaloitteen esitys ikäystävällisestä kunnasta nimenomaan ikääntyneitä koskien on tarkoituksenmukaista huomioida valmisteltaessa hyvinvointisuunnitelmaa vuosille 2026–2029 sekä sitä täydentäviä liitesuunnitelmia.

Esittelijä	Hyvinvointi- ja kehityspäällikkö Kemppainen Tiina
Päätösehdotus	Hyvinvointi- ja työllisyyslautakunta päättää hyväksyä edellä esitetyn selvityksen ja että ikääntyneitä koskevan ikäystävällisyyden kokonaisuutta tarkastellaan hyvinvointisuunnitelmaa ja sen liitesuunnitelmia vuosille 2026-2029 laadittaessa ja ehdottaa kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että se merkitsee tiedokseen aloitevastauksen ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.
Päätös	
Liitteet	- Valtuustoaloite

Forssan kaupunki	ESITYSLISTA	9/2025	14
------------------	-------------	--------	----

Hyvinvointi- ja työllisyyslautakunta		30.10.2025
--------------------------------------	--	------------

56

Ilmoitusasiat HYTY

HYTY 30.10.2025

Hyvinvointi- ja työllisyyslautakunnan alaisen toiminnan viranhaltijoiden viranhaltijapäätökset ajalta 16.9.-21.10.2025 on julkaistu kaupungin verkkosivuille ja päätösluettelo on oheismateriaalina sähköisessä kokousjärjestelmässä.

Muut asiakirjat ovat nähtävinä sähköisessä kokousjärjestelmässä (CM).

Esittelijä Hyvinvointi- ja kehityspäällikkö Kemppainen Tiina

Päätösehdotus Hyvinvointi- ja työllisyyslautakunta

1. merkitsee edellä mainitut asiakirjat tiedoksi
2. toteaa, ettei edellä lueteltuihin pöytäkirjoihin sisältyvissä päätöksissä tarkoitettuja asioita ole aihetta ottaa lautakunnan käsiteltäviksi
3. tyytyy muiden viranomaisten päätöksiin.

Päätös

Oheismateriaali

Päätösluettelo 16.9.-21.10.2025

Hyvinvointi- ja työllisyyslautakunta

Aika 30.10.2025 klo 18:30 -

Paikka Hyvinvointitalo, Haudankorvankatu 2

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
57	Valtuustoaloite huumeiden käytön ehkäisemiseksi ja torjumiseksi	2

57**Valtuustoaloite huumeiden käytön ehkäisemiseksi ja torjumiseksi**

337/12.00.00/2025

KV 08.09.2025 § 104

Valtuutettu Sanni Grahn-Laasonen luki allekirjoittamansa huumeiden käytön ehkäisemistä ja torjumista koskeneen seuraavan valtuustoaloitteen:

"Ennaltaehkäisyä ja tehostettuja toimia huumeiden (erityisesti alfa-PVP:n eli "peukun") käytön torjumiseksi Forssassa

Alfa-pvp -muuntohuumeen - katukielessä "peukun" - käyttö on lisääntynyt voimakkaasti ja aiheuttaa kasvavia ongelmia myös Forssassa.

Alfa-PVP on erittäin vaarallinen, nopeasti koukuttava huumausaine, jota on esiintynyt Suomessa jo vuosia, mutta jonka käyttö on jätevesitutkimusten ja eri viranomaisten havaintojen perusteella levinnyt viime aikoina voimakkaasti ja vie käyttäjiä nopeasti huonoon kuntoon. Alfa-pvp-huumeen käyttö voi aiheuttaa sekavuutta, vainoharhaisuutta ja aggressiivista käyttäytymistä. Huolestuttavaa on, että alfa-PVP aiheuttaa erittäin suuren psykoosiriskin, hallusinaatioita, harhoja ja väkivaltaisuutta. Pitkäkestoiset vaikutukset johtavat usein unettomuuteen, itsetuhoisuuteen ja muistihäiriöihin sekä lisäävät sydänkohtauksen, kouristusten ja aivoverenkierron häiriöiden riskiä. Lisäksi aineeseen liittyy voimakkaat vieroitusoireet, kuten syvä ahdistus ja masennus, ja se on yksi nopeimmin ja voimakkaimmin koukuttavista päihteistä.

Suurten kaupunkien lisäksi Kanta-Häme erottuu käyttötilastoissa.

Forssan kiirevastaanotolla alfa-pvp on jo noussut alkoholin jälkeen yleisimmäksi päihdyttäväksi aineeksi (Yle 27.8.). Kanta-Hämeen keskussairaalan päivystyksessä käyttö näkyy myös ja on aiheuttanut toistuvia vaaratilanteita. Alfa-PVP näkyy myös Oma Hämeen vieroitushoitoyksiköissä ja korvaushoitoklinikoilla sekä poliisin työssä rikollisuutena ja häiriökäyttäytymisenä.

Alfa-PVP:n ongelmakäyttö on tragedia sekä käyttäjille että heidän läheisilleen. Heidän kannaltaan oleellista on varmistaa nopea ja kynnyksetön apu ja ihmisarvoinen kohtaaminen.

Yleistyvä käyttö luo myös turvattomuutta sivullisille sekä terveydenhuollon, sosiaalihuollon ja ensihoidon ammattilaisille ja poliisille. Käytön lisääntyminen katukuvassa aiheuttaa pelkoa liikkua tietyillä alueilla ja rappukäytävissä. Päättäjien on otettava vakavasti myös forssalaisten kasvava huoli arjen turvallisuudesta.

Vaikka juuri nyt alfa-PVP:n leviäminen on runsaasti esillä, huumetilannetta tulee käsitellä kokonaisuutena. Viime vuosina nuorten huumekuolemien määrä on valtakunnallisesti lähes kaksinkertaistunut, ja nuorten huumemyönteiset asenteet ja käyttökokeilut ovat lisääntyneet vaarallisesti.

Vakavoitunut huumetilanne vaatii myös paikallisia toimia. Ehkäisevä päihdetyö ja terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen ovat kunnan lakisääteisiä vastuita. Forssassa mielenterveyden edistäminen ja ehkäisevän päihdetyön kokonaisuus on rakennettu MIEPÄ-työksi, joka koostuu kunnan, 3. ja 4. sektorin, seurakuntien ja hyvinvointialueen toimijoiden yhteistyöstä.

Ennaltaehkäisyssä keskeisiä ovat paikalliset tiedotuskampanjat alfa-PVP:n riskeistä, koulujen päihdekasvatuksen ja varhaisen puuttumisen mallien vahvistaminen sekä nuorisotoimen tarjoamat turvalliset päihteettömät harrastusmahdollisuudet ja kohtaamispaikat.

Valtuustoaloitteella esitämme, että Forssan kaupunki tehostaa ennaltaehkäiseviä toimia huumeiden - erityisesti alfa-PVP:n - käytön torjumiseksi, tehostaa ja lisää nuorille ja heidän vanhemmilleen suunnattua valistusta ja kokoaa yhteen eri viranomaiset ja yhteistyötahot. Esitämme, että kaupunki kutsuu kiireisesti koolle eri tahot kattaen myös hyvinvointialueen, poliisin ja kolmannen sektorin toimijat. Forssassa toimii esimerkiksi Asenne ry, jolla on konkreettista osaamista.

Esitämme, että Forssan kaupunki ryhtyy välittömästi valmistelemaan tehostettuja toimia alfa-PVP:n käytön ehkäisemiseksi ja torjumiseksi sekä vahvistaa yhteistyötä hyvinvointialueen, poliisin ja järjestöjen kanssa.”

Valtuutettu Sanni Grahn-Laasosen lisäksi aloitteessa olivat mukana valtuutetut Arkan Güzel, Jouko Haonperä, Sanna Järvi, Satu Järvinen, Antti Lindvall, Jaana Lähteenkorva, Mika Penttilä ja Lotta Saarenmaa sekä varavaltuutettu Liinu Torkkel.

Päätös Valtuusto lähetti aloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

KH 15.09.2025 § 269

Esittelijä Kaupunginjohtaja Kesäniemi Jari, p. 03 4141 5260

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää lähettää aloitteen sivistystoimen toimialalle valmisteltavaksi.

Päätös Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.

HYTY 30.10.2025

Valmistelija

Hyvinvointi- ja kehityspäällikkö Tiina Kemppainen, 050 5640 008, tiina.kemppainen@forssa.fi ja sivistysjohtaja Jarmo Pynnönen, 050 5965155, jarmo.pynnonen@forssa.fi

Valtuutettu Sanni Grahn-Laasonen ja muut aloitteen allekirjoittajat esittävät 27.01.2025 päivätyssä valtuustoaloitteessaan, että Forssan kaupunki ryhtyy välittömästi valmistelemaan tehostettuja toimia alfa-PVP:n käytön ehkäisemiseksi ja torjumiseksi sekä vahvistaa yhteistyötä hyvinvointialueen, poliisin ja järjestöjen kanssa.

Ehkäisevä päihdetyö on kunnille laissa säädetty tehtävä, jonka tarkoituksena on vähentää päihteiden – kuten alkoholin, tupakan, huumeiden, rahapelaamisen ja muiden riippuvuuksia aiheuttavien aineiden tai toimintojen – haittoja yksilöille ja yhteisölle.

Kuntien ehkäisevä päihdetyö perustuu **ehkäisevän päihdetyön lakiin (523/2015)**. Lain mukaan jokaisen kunnan on huolehdittava siitä, että sen alueella tehdään suunnitelmallista ja koordinoitua ehkäisevää päihdetyötä osana hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä.

Kunta toimii yhteistyössä **hyvinvointialueiden, järjestöjen, seurakuntien, poliisin, koulujen ja muiden paikallisten toimijoiden** kanssa.

Ehkäisevän päihdetyön tavoitteena on:

- **Vähentää päihteiden käytön aloittamista ja käyttöä.**
- **Ehkäistä päihteiden aiheuttamia terveys- ja sosiaalihaittoja.**
- **Lisätä päihdeettömyyttä ja turvallisuutta yhteisöissä.**
- **Edistää väestön hyvinvointia ja terveyttä.**

Kunnan vastuulle kuuluu:

1. **Ehkäisevän päihdetyön rakenteiden ja suunnitelmien ylläpito** – esimerkiksi päihdetyön sisällyttäminen hyvinvointikertomuksiin ja -suunnitelmiin.
2. **Koordinointi ja yhteistyö** eri hallinnonalojen välillä.
3. **Tietoperustainen toiminta**, kuten paikallisen päihdeilanteen seuranta ja arviointi.
4. **Viestintä ja vaikuttaminen**, esimerkiksi asenteisiin ja päihteiden saatavuuteen liittyen.
5. **Toimintojen kohdentaminen eri ryhmille**, kuten nuorille, perheille tai työikäisille.

Kunnassa on nimettävä **ehkäisevän päihdetyön koordinaattori** tai vastuuhenkilö. Forssan kaupungin ehkäisevän päihdetyön koordinaattorina toimii hyvinvointi- ja kehityspäällikkö Tiina Kemppainen. Valtakunnallisesti työtä ohjaa **Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL)**, joka tuottaa kansallista tietoa, ohjeita ja koulutusta kunnille.

Kunnissa toimii useita hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyviä monialaisia työryhmiä. Forssan kaupungin keskeisiä monialaisia työryhmiä ovat:

1. Forssan nuorten ohjaus- ja palveluverkosto, (nuorisolaki 1285/2016, §9)
2. MIEPÄ-ryhmä (mielenterveyslaki (1116/1990, §1 ja §4; ehkäisevän päihdetyön laki 523/2015)
3. HyTeTu-työryhmä (Terveydenhuoltolaki 1326/2010, §11), alueellinen ja paikallinen
4. Oppilas- ja opiskeluhuollon ohjausryhmä (Laki opiskeluhuollosta 1287/2013), koulukohtainen, kaupunkitason ja alueellinen
5. Perhekeskustyöryhmä (OmaHäme), seudullinen ja paikallinen

Nuorisolain (72/2006; 693/2010) mukaan kunnassa tulee olla nuorten ohjaus- ja palveluverkosto. Verkoston tehtäviä ovat muun muassa:

- Koota tietoja nuorten kasvu- ja elinoloista sekä arvioida niiden pohjalta nuorten tilannetta paikallisen päätöksenteon ja suunnitelmien tueksi.
- Edistää nuorille suunnattujen palvelujen **yhteensovittamista** ja vaikuttavuutta — tavoitteena palvelujen riittävyys, laatu ja saavutettavuus.
- Suunnitella ja tehostaa yhteisiä menettelytapoja nuorten palveluihin ohjautumiseksi ja tarvittaessa palvelusta toiseen siirtymiseksi.
- Edistää nuorten palveluiden järjestämiseen liittyvän tietojen vaihdon sujuvuutta viranomaisten kesken laatimalla yhteisiä menettelytapoja.

Forssan nuorten ohjaus- ja palveluverkosto on valmis ja toimiva aloitteen mukainen toimielin kattaen myös hyvinvointialueen, poliisin ja kolmannen sektorin toimijat.

Esittelijä

Hyvinvointi- ja kehityspäällikkö Kemppainen Tiina

Päätösehdotus

Hyvinvointi- ja työllisyyslautakunta merkitsee tiedoksi liitteen mukaiset jo tehdyt tehostetut toimenpiteet ja toteaa, että Forssan kaupungin osalta tilannetta seuraa ja tehostettuja toimenpiteitä koordinoi Forssan nuorten palveluverkoston ohjausryhmä

yhteistyössä Oma Hämeen ja muiden monialaisten verkostojen kanssa. Lisäksi hyvinvointi- ja työllisyyslautakunta päättää hyväksyä selvityksen ja ehdottaa kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että se merkitsee tiedokseen aloitevastauksen ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Liitteet

- Tehdyt toimenpiteet syksyllä 2025